

20 - మానవ శరీరం - శ్యాస్క్రియ

మనం నేర్చుకున్నది:

1. శ్యాస తీసుకోకుండా మనం మనుగడ (జీవించ) సాగించలేదు.
2. మనుగడ కోసం గాలి, నీరు మరియు ఆహారం అవసరం.
3. మొక్కలు మరియు జంతువులు కణాలతో రూపొందించబడ్డాయి. ప్రతి కణం పోషణ, విసర్జన, పునరుత్పత్తి వంటి విధులను నిర్వహిస్తుండి పని చేయటకు దీని కోసం ప్రతి కాణానికి శక్తి అవసరం.
4. మనం పీల్చే గాలిలో ఉండే ఆక్సిజెన్ శరీరంలోని ప్రతి భాగానికి, అంటే ప్రతి కాణానికి ప్రయాణిస్తుంది. ఆహారం నుండి పోషకాలు కూడా కాణానికి చేరుతాయి. కణంలోని ఆహార విచ్ఛిన్నం ఆక్సిజెన్ సహాయంతో జరుగుతుంది. ఇది ఒక రకమైన తక్కువ జ్యాల. ఇది శక్తిని ఇస్తుంది. దీనిని కణ శ్యాస అని పిలుస్తారు మరియు ఈ కరణంగా అన్ని జీవులు శ్యాస తీసుకుంటాయి.
5. పీల్చే మరియు ఊపిరి పిల్చుకునే ప్రక్రియను ఉచ్ఛాసము అంటారు. మానవ శరీరంలో ఒక ప్రత్యేక కూర్చు ఉంది. ఛాతిలో ఊపిరితిత్తులు ఉన్నాయి. ఊపిరితిత్తుల క్రింద కండగల వక్రం ఉంది, దీనిని శ్యాస వ్యవస్థ అంటారు. గాలిని పీల్చడం మరియు ఉచ్ఛాసంలో శ్యాస కోశ పాత్ర ముఖ్యమైనది.
6. శ్యాసనాళం తగ్గినప్పుడు, ఊపిరితిత్తుల్లో ఒత్తిడి తగ్గుతుంది. బయటి గాలి ముక్కులోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఊపిరితిత్తులకు చేరుకుంటుంది. శ్యాసనాళం పైకి వెళ్లినప్పుడు, ఊపిరితిత్తుల పై ఒత్తిడి ఉంటుంది మరియు వాటి లోపల గాలి ముక్కు కింద ఉంటుంది మరియు ముక్కు ద్వారా నిప్పుమిస్తుంది

ప్ర. 1. సమాధానాన్ని ఒక వాక్యంలో రాయండి.

1) శరీరానికి ఆహారం ఎందుకు అవసరం?

2) శరీరానికి ఆక్సిజెన్ ఎందుకు అవసరం?

3) శక్తి ఉత్పత్తి పని శరీరంలో ఎక్కడ జరుగుతుంది?

4) నిట్టార్పు యొక్క అర్దం ఏమిటి?

5) ఆక్సిజన్ సహాయంతో గ్లూకోజ్ విచ్చిన్నమైనప్పుడు ఏమి జరుగుతుంది?

ప్ర. 2. శ్వాస ప్రక్రియను అర్దం చేసుకోవడానికి, ఇచ్చిన ప్రయోగం ఆధారంగా దిగువ ఇచ్చిన ప్రత్యులకు సమాధానం రాయండి.

1) రబ్బరు తెరను క్రిందికి లాగినప్పుడు బెలూన్ కు ఏమవుతుంది? ఇది ఎందుకు జరుగుతుంది?

2) రబ్బర్ తెర యొక్క పని తీరు మన శరీరంలో ఏ భాగానికి సమానంగా ఉంటుంది?

3) బెలూన్ నుండి గాలి ఎందుకు బయటకు వస్తుంది?

ప్ర. 3. శ్వాస మరియు ఉచ్ఛ్వాసము మధ్య తేడా ఏమిటి?

ప్ర. 4. ఖాళీలు పూరింపుము

- 1) ముక్కు నుండి విడుదలైన గాలిలో _____ పరిమాణం ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- 2) పీచ్చడం మరియు వదలడం అనే చర్యలో _____ పొత్తుల్ చాలా ముఖ్యమైనది.
- 3) మనము ముక్కు ద్వారా శ్వాస తీసుకుని _____ ఊపిరితిత్తులను నింపుతాము .
- 4) ఊపిరితిత్తులకు చేరుకున్న తరువాత గాలి లో ఉన్న _____ రక్తంలో కలుసుతుంది.
- 5) శ్వాసమార్గము _____, బయటి గాలి ఊపిరితిత్తులలో నిండిపోతుంది.

ప్ర. 5. మన శరీరానికి ‘శ్వాస’ ప్రక్రియ ఎందుకు ముఖ్యం?
